

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Credits 2 all” către Eugeniu Grăjdianu cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, împotriva hotărârii din 23 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă:

La 02 martie 2018, SRL „Credits 2 all” a depus cerere de chemare în judecată către Eugeniu Grăjdianu prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei în sumă totală de 5986, 82 lei și a cheltuielilor de judecată ce constau din suma de 1400 lei pentru asistența juridică, taxa de stat în mărime de 270 lei, și cheltuielile de citare publică.

Prin hotărârea din 23 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea a fost admisă parțial.

Nefiind de acord cu soluția dată de prima instanță, la 09 august 2018, avocatul Eugeniu Bujoreanu, în interesele SRL „Credits 2 all”, în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1336320 din 16 iulie 2018, a declarat apel, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu modificarea acesteia în partea compensării cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, împotriva hotărârii din 23 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

La 04 octombrie 2018, SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, a contestat cu recurs încheierea din 27 septembrie 2018 a

Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, care urmează a fi casată, deoarece recurenta nu este de acord cu concluzia instanței de apel, potrivit căreia avocatul Eugeniu Bujoreanu nu a fost împuternicit în modul corespunzător să conteste cu apel hotărârea primei instanțe, făcând trimitere la procura din 28 iunie 2016, Contractul de prestare serviciu de recuperare a creanțelor din 28 iunie 2016, Contractul de asistență juridică încheiat între SRL „Incaso” și avocatul Eugeniu Bujoreanu, precum și mandatul avocațial.

Astfel, recurenta a solicitat casarea încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, urmează a fi restituit din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 27 septembrie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 28 septembrie 2018 (f.d. 74), prin intermediul poștei electronice. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 04 octombrie 2018, fiind depusă la oficiul poștal la 03 octombrie 2018 (f.d. 76-78), Colegiul consideră că aceasta a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

În speță, se constată că, prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, împotriva hotărârii din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară.

Potrivit art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele civile ale persoanelor juridice se susțin în instanța de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Din prevederile normei citate supra rezultă că, pot avea calitatea de reprezentanți ai persoanelor juridice în procesul civil: administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagiaari. Prin urmare, nu orice subiect de drept poate avea calitatea de reprezentant în procesul civil, legislația procesuală oferă această posibilitate doar subiecților de drept cu statut special menționați mai sus.

Astfel, Colegiul susține că este inadmisibil ca în procesul civil o persoană juridică să fie reprezentată de o altă persoană juridică, cu excepția cazurilor când calitatea de administrator al persoanei juridice o are o altă persoană juridică (de exemplu, organizația gestionară conform art. 70, alin. (6)-(8) din Legea privind societățile pe acțiuni).

Din moment ce legea nu-i recunoaște unei persoane juridice posibilitatea de a reprezenta procesual o altă persoană juridică, aceasta, pe de o parte, nu poate beneficia de drepturile specifice prevăzute de lege pentru reprezentant în procesul civil (printre care și dreptul de a semna cererea de recurs și de a o depune în instanța de judecată), iar pe de altă parte, nici nu poate să transmită împuternicirile de reprezentare unei alte persoane, or, din prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă rezultă cert că dreptul de a transmite împuternicirile de reprezentare unei alte persoane îl are doar reprezentantul (administratorii, salariații persoanelor juridice, avocații și avocații stagiaari).

Împuternicirile avocaților de reprezentare în procesul civil a persoanelor juridice, se atestă prin mandatul semnat de client (reprezentat). Astfel, din prevederile art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă rezultă că, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sânt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată. Formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se inserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Potrivit pct. 8 din Hotărârea menționată, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se

întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

De asemenea Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei, decât în baza contractului de asistență juridică, iar mandatul avocațial reprezintă un act juridic de confirmare a împuternicirilor avocatului în raport cu terții și/sau instanța de judecată. Contractul de asistență juridică, reprezentând în esență o prestație de servicii, cade sub incidența reglementărilor art. 936 din Codul civil. Or, contractul de asistență juridică, reținând natura prestației și subiectul special al acesteia, are un caracter intuitu personae, având la bază încrederea clientului în avocatul cu care a contractat și, în acest sens, urmează a fi executat personal de către avocatul cu care a contractat clientul.

Din prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă, rezultă că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

La caz, în vederea demonstrării existenței împuternicirilor de reprezentare a intereselor SRL „Credits 2 all”, avocatul Eugeniu Bujoreanu a prezentat mandatul avocațial seria MA nr. 1336320 din 16 iulie 2018, versoul căruia, în numele clientului, este semnat de către administratorul SRL „INCASO”.

În așa mod, se constată cu certitudine că avocatul Eugeniu Bujoreanu a declarat recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, fără a avea împuternicirea să depună cererea de recurs, circumstanță determinată de cadrul normativ aplicabil speței și practicile existente, deoarece, după cum s-a indicat anterior, recurent în prezentul proces este SRL „Credits 2 all”. Cererea de recurs în numele și interesele ultimei a fost întocmită, semnată și depusă de către avocatul Eugeniu Bujoreanu în baza mandatului, care, însă, nu este semnat de către administratorul persoanei juridice, ci de către administratorul unei alte persoane juridice, din nume propriu, în calitate de client al avocatului.

Suplimentar, este de menționat faptul că SRL „INCASO”, chiar și în situația în care acționează în temeiul unui contract de mandat în numele SRL „Credits 2 all” în calitate de client în cadrul unui raport juridic, având ca obiect contractarea unor servicii de încasare a datoriilor, nu a fost în drept de a se prevala de statutul său în

raport cu avocatul Eugeniu Bujoreanu, cumulând atât calitatea de client, cât și de executant în cadrul respectivului raport juridic.

Din această perspectivă, prevederile din contractul de mandat și din procură contravin prevederilor imperative ale legii, fiind lovite de nulitate absolută în temeiul art. 220 alin. (1) din Codul civil, deoarece dreptul de reprezentare procesuală poate să-l aibă doar un reprezentant în procesul civil (art. 81 din Codul de procedură civilă).

Astfel, din moment ce SRL „INCASO” nu poate avea, de principiu, calitatea de reprezentant în procesul civil, transmiterea împuternicirilor de reprezentare unei alte persoane, semnarea și depunerea cererii de recurs de către aceasta din urmă contravine prevederilor art. 75, 81 din Codul de procedură civilă, căci, nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși, Colegiul calificând situația juridică descrisă mai sus ca semnarea cererii de recurs de către o persoană neîmputernicită de a o semna.

Reieșind din cele expuse, Colegiul reiterează că, realizarea dreptului de a ataca hotărârea/încheierea judecătorească în lipsa dreptului de a o contesta de către avocat în modul prescris de lege, reprezintă în esență o favorizare nejustificată a părții recurente, în fraudă regulilor unui proces echitabil.

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b), 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de SRL „Credits 2 all”, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală,

Iurie Bejenaru,

Svetlana Filincova